

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/231434,Sercem-i-duchem-lwowiak-Stanislaw-Ostrowski.html>
27.02.2026, 03:46

Sercem i duchem lwowiak – Stanisław Ostrowski

22 listopada 1982 roku, zmarł Stanisław Ostrowski, legionista, wybitny lekarz, prezydent RP na uchodźstwie. Został pochowany 4 grudnia 1982 r. na Cmentarzu Lotników i Spadochroniarzy Polskich w Newark.

[Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności](#)

22.11

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Prezydent RP Ignacy Mościcki (w środku) w otoczeniu delegacji miasta Lwowa. Widoczni m.in. prezydent miasta Lwowa Stanisław Ostrowski (czwarty z lewej) i senator Włodzimierz Decykiewicz (czwarty z prawej). Fot. NAC.

Przyszedł na świat we Lwowie jako syn Michała – powstańca styczniowego i Marii z domu Scholtz. Ukończył Cesarsko-Królewskie Gimnazjum we Lwowie i Wydział Lekarski Uniwersytetu Lwowskiego. W trakcie studiów zaangażował się w działalność niepodległościową w Organizacji Młodzieży Narodowej. Był członkiem tajnego Związku Walki Czynnej, ponadpartyjnej organizacji wojskowej, dążącej do zbrojnego wyzwolenia Polski. Na studiach ukończył również szkołę podoficerską i niższą szkołę oficerską. Po wybuchu I wojny światowej zaciągnął się do legionów polskich, był uczestnikiem obrony Lwowa w 1918 r. oraz wojny 1920 r. z bolszewikami.

W wolnej Polsce, po odejściu z armii, łączył karierę zawodową i naukową z działalnością polityczną. Był trzykrotnie wybierany posłem na Sejm RP, a w latach 1936-39 piastował urząd prezydenta rodzinnego miasta Lwowa.

Wybuch II wojny światowej zastał go we Lwowie, w którym pozostał aż do kapitulacji. Jeszcze 13

września 1939 r. zagrzewał mieszkańców do walki w odezwie radiowej, w której mówił: Zostaję z wami na dołę i niedolę. Wbrew warunkom kapitulacji 22 lub 23 września NKWD aresztowało Ostrowskiego i wywiozło do Moskwy. W maju 1941 r., jako element społecznie niebezpieczny, został skazany na karę ośmiu lat w obozie pracy przymusowej. Był przetrzymywany w łagrach we wschodniej Syberii. Na mocy układu Sikorski-Majski odzyskał wolność i wstąpił do armii gen. Andersa, z którą przeszedł cały szlak bojowy.

Po wojnie podzielił los 500 tys. Polaków i tak jak oni, pozostał na emigracji. Osiedlił się w Wielkiej Brytanii, gdzie podjął praktykę lekarską. Jednocześnie podjął aktywną działalność w instytucjach polonijnych – był członkiem Ligi Niepodległości Polski, a w 1960 r. został wybrany przez aklamację dożywotnim prezesem honorowym Koła Lwowian w Londynie. Należał także do Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie oraz Związku Lekarzy Polskich.

Wspierał działalność Rady Trzech, powołanej w obliczu odmowy prezydenta Zaleskiego o ustąpieniu ze stanowiska po wygaśnięciu 7-letniej kadencji. Nie przeszkodziło to jednak Zalewskiemu, rok przed śmiercią, wyznaczyć go swoim następcą na stanowisku prezydenta RP na uchodźstwie.

9 kwietnia 1972 r. Stanisław Ostrowski został zaprzysiężony na trzeciego prezydenta RP na uchodźstwie. Jego najważniejszym dokonaniem było scalenie ośrodków politycznych emigracji polskiej. Zyskując akceptację większości środowisk emigracyjnych – lipcu 1972 r. rozwiązała się Rada Trzech – doprowadził do załagodzenia sporów w „polskim Londynie”. 8 kwietnia 1979 r., po upływie siedmioletniej kadencji, Ostrowski przekazał swój urząd Edwardowi Raczyńskiemu.

Dowiedz się więcej:

- [Stanisław Ostrowski \(1892-1982\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Szlaki Nadziei Odyseja Wolności

Biografie